

Lika rättigheter i skolan

Plan för likabehandling och plan mot diskriminering och kränkande behandling, Blåsut skola och fritids.

Inledning

Upprättad 17-10-17

Denna plan är ett förebyggande verktyg som tydliggör och stärker arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen revideras årligen. Planen beskriver innehavande års främjande och förebyggande arbete.

Planen behandlar innebörden i två lagar, 6 kap. skollagen och diskrimineringslagen som rör utbildningsområdet. Skolinspektionen har tillsynen över att bestämmelserna i skollagen följs.

Diskrimineringsombudsmannen har tillsyn över att bestämmelserna i diskrimineringslagen följs.

Begrepp

Kränkningar av barns värdighet kan förekomma i former av diskriminering, trakasserier eller genom kränkande behandling

Diskriminering innebär att ett barn missgynnas direkt eller indirekt av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Eftersom diskriminering handlar om missgynnande, förutsätter den någon form av makt hos den som diskriminerar. Barn kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse. I skolan och fritidshem är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering.

Kränkande behandling är handling som kränker barns värdighet. Kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkningarna kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och Internet. Kränkande behandling kan till exempel uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjligande eller fysisk våld. Kränkningarna kan även handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Mobbing är en form av kränkande behandling som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Trakasserier är kränkande behandling som har ett samband med någon av de nämnda diskrimineringsgrunderna.

(citerat ur Skolverkets allmänna råd gällande likabehandling och diskriminering)

Uppföljning och utvärdering av Plan mot diskriminering och kränkande behandling för Blåsut skola och fritidshem 16/17

Mål: Skolgården – trivselledarorganisation. Att stödja eleverna i att skapa goda vänskapsrelationer som bygger på inkludering, vänlighet och respekt.

Organisationen kring trivselledarna har varit otydlig under läsåret. Då aktiviteter erbjuds och pedagoger är med och stöttar ser vi att det blir en positiv lek där många elever från olika klasser möts. Fler pedagoger har dock varit ute på raster och stöttat vid olika aktiviteter och platser under året.

Mål: Elevhälsan. Att elevhälsan arbetar förebyggande och främjande för elevernas trivsel, utveckling och lärande.

Det har varit svårigheter att elevhälsans personal som kurator och skolpsykolog arbetat förebyggande då de varit mycket frånvarande från skolans vardag. Däremot upplevs att specialpedagog och logoped möter såväl pedagoger som elever regelbundet. Elevhälsan har arbetat övergripande med kompetensutveckling för all pedagoger på skolan. Detta har främst handlat om inkludering och bemötande såväl mellan elever/elever och elever/pedagoger.

Utvärdering av riskområden som tog upp på trygghetsvandringen ht-16

Riskområden som det skett förbättringar kring är:

Toaletterna utanför skolsköterskan och i paviljongen, stentrappan vid paviljongen används mindre, markering är gjord där skolgården slutar vid brandtrappan, stylvor kan även användas som hästhoppning, grinden är stängd vid grusplan, leken vid ormen och stängerna upplevs inte längre som farlig.

Riskområden som kvarstår:

Regler vid gungorna, snurran och ormen. Oro kring fotbollsplan och i skogen.

1. Verksamhetens övergripande målsättning

- Blåsut skola/fritids skall tillsammans med föräldrar skapa en trygg miljö där alla elever skall känna självförtroende och visa respekt.
- Blåsut skola/fritids ska vara fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

2. Främjande arbete

I läroplanen beskrivs de värden som skolan skall förmedla och dessa värden är utgångspunkt då man diskuterar hur man vill att elever och vuxna skall vara mot varandra.

Se skolans hemsida: Normer och värden/Trivsel på Blåsut skola.

För att främja detta gör vi på skolan följande:

- ger eleverna tillfälle till reflektion kring värdegrundsfrågor i det vardagliga arbetet, tänk nog på att det är inte mängden aktiviteter vi gör utan syftet och kvaliteten på det vi gör som är viktigt
- alla vuxna tar ansvar för alla elever under hela skoldagen
- att vuxna föregår med gott exempel – är goda förebilder för eleverna
- rastvakter enl. upprättat schema, uppmana eleverna att söka upp vuxna.
- fadderverksamhet mellan klasserna
- skolans regler är kända för alla och upprättade i samråd med elevrådet
- elevråd och klassråd hålls regelbundet
- genomför gruppstärkande lekar/övningar
- i utvecklingssamtalen tas frågor upp som rör kamratrelationer och trivsel.

Föräldrar lyfter också dessa punkter som främjande:

- Att fritids är ute mycket – de värdefulla skogsutflykterna
- Att vi tränar cykling och cyklar till div. aktiviteter
- Att anordna fixardagar/kvällar tillsammans barn/föräldrar och skola. Tex. Enklare målningsarbete, rita kingrutor, hagar etc.

Elever lyfte också dessa punkter som främjande:

- Vara snäll mot andra gör att andra är snälla mot mig
- Göra roliga saker med kompisar både under skoltid som efter skolan
- Tänka på att äta bra mat och att inte äta godis varje dag.
- Vara ute och leka. Röra sig på rasterna
- Att andra lyssnar på när jag pratar
- Att det finns någon som tröstar
- Försöka visa att vi bryr oss om varandra.
- Att samarbeta med andra
- Lärarna pratar och uppmärksammar då det händer dåliga saker
- Att få beröm
- Kärlek och familjen är viktigt
- Rent på toaletterna så att man inte blir sjuk. Lämna toaletterna efter sig så som man vill att den skal vara när man kommer dit.
- Att läraren skriver dagens schema på tavlan.

3 Förebyggande arbete

Utifrån trygghetsvandring med elevrådet/fritidsråd september -17 har följande riskområden identifierats.

- Otydliga regler vid gungorna såväl på skolgården som på KG
- Fotbollsplan. Schemat följs inte vid byte av klasser, hur ska man uppföra sig som publik,
- Landbandy, skjuter hårt och det är svårt att gå förbi.
- Skogen- oro då inga vuxna finns där.
- Vägen mellan skolan och lekplatsen
- Oro kring uteförrådet.

4. Upptäcka, utreda och åtgärda

När personal, barn eller förälder påtalar att någon blivit utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling ska skolan utreda och förhindra fortsatt kränkning.

När kränkning har upptäckts – agera genast!

Utredningens omfattning och metod måste anpassas till varje enskilt fall. Ibland kan det vara tillräckligt att genom några frågor få händelsen klarlagd. En sådan enkel utredning kan dock bara vara tillräcklig om händelsen därefter är uppklarad.

Handlingsplan

Nivå 1

- Vid **misstanke** om att en elev är/har blivit utsatt för kränkning av annan/andra elever kontaktas ansvariga pedagoger.
- Personal som blivit **vittne** till en konflikt och/eller kränkande behandling ingriper alltid och meddelar därefter berörda pedagoger,

Därefter förs ett samtal med de inblandande eleverna och ansvarig pedagog. Det syftar främst till att lösa konflikten och hitta vägar till någon överenskommelse.

Det förekommer att föräldrar involveras redan på denna nivå.

Nivå 2.

- Om konflikter/kränkningar kvarstår eller upprepas efter samtal i nivå 1 kontaktas samtliga inblandande föräldrar. De informeras om vad som hänt och vad som har gjorts.
- Pedagogen bedömer om behov finns att ta hjälp av skolans samtalsgrupp för att utreda det inträffade. Detta är två, i ärendet icke inblandade pedagoger, som genomför och dokumenterar.
- Samtalsgruppen har till uppgift att ytterligare förklara att kränkningar inte accepteras enligt lag och att det genast måste upphöra. En överenskommelse mellan de inblandade upprättas och följs upp av samtalsgruppen. Detta dokumenteras av en av pedagogerna i samtalsgruppen.
- Arbetsgång samtalsgruppen

1. **Samtalsgruppen har fått reda på** att en viss elev upplever att han/hon utsätts för kränkning/konflikt som pågått under längre tid. Inom gruppen pratar man med varandra och bestämmer hur man ska gå vidare med den uppkomna situationen. Är det mobbning? Vem/vilka är förövarna? Ytterligare information samlas försiktigt in via t.ex. lärare. Innan samtalsgruppen agerar ska ett omfattande arbete ha gjorts i klassen.

2. **Enskilt samtal med den utsatte.** Vad har hänt? Hur ofta? Hur länge? Var? Vilka är inblandade?

3. En dag när de misstänkta **förövarna eller förövaren** finns i skolan, **kallas de en i taget till samtal.** De får absolut inte känna till detta i förväg eller ens veta att skolan uppmärksammat fallet. (I enstaka fall kan det vara bra att förbereda föräldrarna.) De upplyses om att man vet att de mobbar, att man ser mycket allvarligt på situationen och att mobbningen omedelbart måste upphöra.

Under samtalet talar man om konkreta saker mobbaren gjort sig skyldig till. Man moraliserar inte och ställer inte några varför-frågor. Atmosfären ska varken vara straffande eller förlåtande. Samtalsgruppen frågar och påstår endast sådant som de själva är säkra på har hänt. Det får inte råda någon tveksamhet om dessa fakta. Man samtalar om hur förövaren själv kan agera för att mobbningen ska upphöra. Det är viktigt att förövaren upplever att samtalet är förtroligt och att de vuxne står på dennes sida. Det är viktigt att man håller sig någorlunda till nutid och inte fördjupar sig i "gammalt groll".

Det är alltid två vuxna med vid samtalet. En samtalar och en för anteckningar. Detta samtal är den viktigaste delen av arbetet. Förövaren får här också veta att han/hon blir kallad till ett nytt samtal inom en snar framtid. Dessutom får förövaren veta (att hon/han ska berätta om samtalet hemma och) att skolan kommer kontakta vårdnadshavarna. Återkoppla alltid till föräldrarna.

Under tiden fram till uppföljningssamtalet är vi vuxna aktiva iakttagare av hur förövaren/förövarna klarar av de överenskommelser vi gjort. Den utsatte får kontinuerlig uppföljning under en längre tid där han/hon kan berätta hur han/hon upplever situationen efter mobbingssamtalet. Det är oerhört viktigt att den utsatte stöttas under hela processens gång.

4. Vid **uppföljningssamtalet** (efter ca 1 vecka) får eleven, mobbaren/mobbarna berätta om hur han/hon upplever situationen i dagsläget. Mobbaren upplever förhoppningsvis en lättnad av att problemet upptäckts och att de får hjälp med att bryta sitt beteende. Skolan återkopplar till vårdnadshavare, efter samtalen och senare för att stämma av.

5. Vid behov **ytterligare ett samtal** för att stämma av situationen.

Hur gör vi när problem uppstår i våra egna klasser? Samtalsgruppens erfarenheter säger oss att samtalen ska skötas av andra, men att det kan vara bra att vara bisittare när det kommer till större sittningar; vi har t.ex. haft möten som letts av socialpedagog och samtalsgruppen har deltagit. Föräldrar har varit med ibland, även elever. Klassläraren blir en bärare av hela erfarenheten, därför kan det vara viktigt att delta.

Hela syftet med samtalsgruppens arbete är att eleverna ska veta att de vuxna ser vad som händer.

Vi tänker på att vara lösningsinriktade, tidsbegränsade och planerade!

Klasslärare ansvarar över att dokumentera och rapportera. Blanketten Incidentrapport finns på Intranätet. Denna rapport lämnas till rektor som ansvarar för att huvudmannen informeras

Nivå 3

- Då ytterligare åtgärder krävs eller vid upprepade kränkningar diskuteras händelsen i Elevhälsoteamet (EHT)

Tillvägagångssättet är den samma då elev/elever själva påtalar missförhållanden.

All skolpersonal har skyldighet att uppmärksamma och stoppa när någon vuxen kränker elev. Prata med personen omgående. Informera rektor.

5. Dokumentation

- Trivselenkäter, klassrådsanteckningar, elevrådsprotokoll, skyddsrondsprotokoll samt påpekande från enskilda föräldrar ligger till grund för kartläggning av riskfaktorer.
- Incidentrapport upprättas vid kränkningar och tillbud. Pedagog ansvarar att informera rektor som gör anmälan till huvudman. Rektor ansvarar över att följa upp och avsluta ärenden.
- Samtalsgruppsgruppens samtal dokumenteras.
- Utvärdering av skolans arbete med likabehandling dokumenteras årligen i skolans systematiska kvalitetsarbete.

6. Delaktighet

- Eleverna informeras och engageras i planerna. Detta görs av klasslärarna och på elevrådet.
- Föräldrar informeras och görs delaktiga om planerna på föräldramöten.
- Trivselenkät genomförs minst en gång varje läsår.
- Elevrådet/fritidsråd gör trygghetsvandringar för att kartlägga riskfaktorer.
- Planen finns tillgänglig på skolans hemsida.
- Föräldrarna får information om klassens arbete via veckobrev på VÄL alt. Tieto-appen

7. Trivselregler/ordningsregler/klassens regler

Syftet med Blåsutskolans regler är att skapa en god och trivsam miljö där lärandet står i fokus.

Dessa regler finns synliga i klassrummen/på fritids och tillgängliga på skolans hemsida.

Revideras i samband med nytt läsår.

8. Ansvarsfördelning

- Rektor har det yttersta ansvaret för att motverka all diskriminering, trakasserier och kränkande behandlingar på skolan.
- Rektor ansvarar för att årligen upprätta och utvärdera planerna.
- Rektor ansvarar för att planerna ingår i det systematiska kvalitetsarbetet.
- Rektor ansvarar för att rapportera till huvudman.
- Arbetslagen ansvarar för att alla vuxna arbetar efter värdegrunden (Lgr 11)
- Arbetslaget ansvarar för kontinuerlig uppföljning av elevernas skolsituation.
- Klassläraren har ansvar för genomförandet av klassråd.
- Klassläraren/fritidspersonal ansvarar för att samtliga regler är kända och efterlevs.
- Klasslärare/fritidspersonal ansvarar för att skicka information från skolan till hemmet via veckobrev.
- Klasslärare ansvarar för att värdegrundsmålen tas upp på utvecklingssamtal.
- Elevhälsoteamet (EHT) har ett särskilt ansvar för att förebygga och främja elevhälsoarbetet.

9. Kartläggning

- Trivselenkät minst en gång per läsår.
- Risker och otrygga platser i den inre och yttre miljön kartläggs av Elevrådet och rektor under september måna. Fritids genomför också denna kartläggning med sina barngrupper..
- Trygghetsvandring med elevråd i september.
- Vid utvecklingssamtal tas trivsel och trygghetsfrågor upp i dialog med elev, förälder och klasslärare.
- Analysmöte med Elevhälsoteamet 1 ggr/termin.
- Analyser av inträffade händelser och iakttagelser.

10. Mål för läsår 17/18

Att öka trygghet och trivsel kring raster och uteverksamhet på skolgården.

Att främja ett sunt förhållningssätt på sociala medier.

11. Utvärdering/delaktighet

Planen utvärderas i slutet av varje läsår i klassråd, elevråd samt i arbetslagen och i Elevhälsoteamet. Dialog och analys utifrån läsårets mål, trivselenkät och trygghetsvandring.

Vid läsårsstart sker revidering för kommande läsår. Skall vara färdig senast 18-10-15